

Groeien en bloeien

JAARVERSLAG 2022-2023

Groeien en bloeien

JAARVERSLAG 2022-2023

Duurzame groei

“Op korte termijn is het de bedoeling dat Vakmanstad op eigen benen staat en het werk zelfstandig voortzet”, schreef ik in het jaarverslag 2021-2022. We zijn nu een jaar verder. Er zijn grote stappen gemaakt richting verzelfstandiging. Scholen zijn tevreden over ons programma. Het afgelopen jaar is ons programma Doen-denken verder opgeschaald. Het is ons gelukt om een heldere missie en visie bekend te maken bij onze belangrijkste stakeholders.

Meer scholen

Met het aantal scholen is Vakmanstad gegroeid van dertien naar zestien basisscholen en van 8.793 uren in schooljaar 2021-2022 naar 10.611 uren in schooljaar 2022-2023. Met onze programma's bereikten wij het afgelopen jaar 2.179 kinderen en jongeren (21/22: 1.893). Er zijn structureel 6 vrijwilligers ingezet bij activiteiten van Vakmanstad. Daarnaast bood Vakmanstad 7 stagiairs een opleidingsplek. Rotterdam Vakmanstad had ultimo boekjaar 22/23 32 medewerkers in loondienst (19,6 Fte) en 21 medewerkers als ZZP'er aan zich verbonden (21/22: 30 medewerkers in loondienst (17,65 Fte) en 23 medewerkers als ZZP'er).

Werken aan kwaliteit

Met een zeer betrokken bestuur en leden van onze Raad van Advies zijn diverse werkbezoeken naar deelnemende scholen gemaakt. Met de feedback waarmee zij terug kwamen is de kwaliteit van onze programma's nog verder verbeterd. Intern is gewerkt aan de organisatie inrichting en ontwikkeling. Verder is er aandacht voor sociale veiligheid op de werkvloer en zijn er belangrijke stappen gezet met strategisch personeelsbeleid met de daarbij behorende systemen.

Kennis delen

De gemeente Rotterdam heeft Vakmanstad meerdere malen gevraagd om een actieve bijdrage te leveren aan diverse onderwijsconferenties, waarbij de lessen van Vakmanstad zijn gedeeld met anderen. Ook heeft Vakmanstad andere steden zoals Leiden en Vlissingen weten te inspireren rondom dagprogramming.

Sociale impact

Hiermee hebben wij afgelopen jaar invulling gegeven aan onze missie om sociale impact te maken in Rotterdam. Door het groeien en bloeien van Vakmanstad lukt het ons om meer kinderen lekker in hun vel te laten komen en beter te presteren op school. Daar wordt heel Rotterdam beter van.

Terugkijkend op het afgelopen boekjaar ben ik trots op de resultaten die we hebben bereikt. Mede namens ons bestuur, wil ik iedereen bedanken voor hun bijdrage voor het verder opschalen van Vakmanstad. Veel leesplezier!

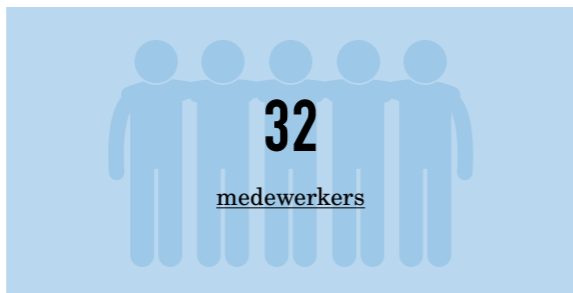
Rachid el Ousrouti
Directeur Rotterdam Vakmanstad

Inhoudsopgave

Feiten en cijfers	8
1. Missie, visie en strategie	11
2. Doen-denken	13
2.1 KBS Elisabeth	13
2.2 OBS de Globe	13
2.3 SBO Sonnevank	14
2.4 KBS Agnes	14
2.5 Het Epos	14
2.6 KBS Jacobus	14
2.7 SBO Laurens-Cupertino	14
2.8 SBO Johannes-Martinus	14
2.9 Sterrenschoon de Globetrotter	14
2.10 OBS de Klimop	14
2.11 CBS de Akker	14
2.12 ICBO de Wissel	15
2.13 SBO Lucas	15
<i>Vakmanstad op de Agnesschool</i>	16
2.14 Onderzoeksresultaten van Doen-denken	18
2.15 Ouderbetrokkenheid	18
2.16 Leerlijnen gedigitaliseerd	18
3. Het Vakhuis	21
3.1 OBS Bloemhof	21
3.2 RKBS de Rozenhorst	21
3.3 IBS Risala	21
<i>Vakmanstad: Filosoferen is burgerschap oefenen</i>	22
4. Organisatie en cultuur	25
4.1 Duurzaamheid	25
4.2 Samenwerkingspartners	26
4.3 Bestuur	26
4.4 Zelfevaluatie bestuur	26
4.5 Rooster van aftreden	27
4.6 Raad van Advies	27
5. Toekomstbeeld	29
6. Financiën	33
Colofon	34

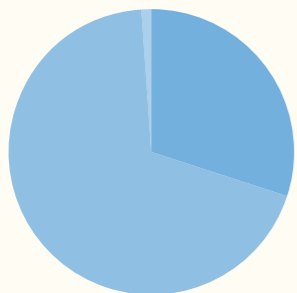
Personeel & organisatie

Financiën

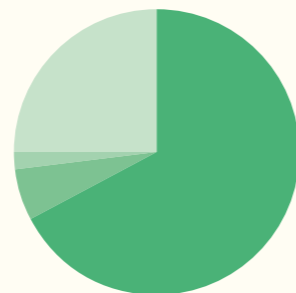
Inkomsten

- Donaties € 529.533
- Bijdrage scholen € 1.207.579
- Overige baten € 9.648

Kosten

- Programma Doen-denken € 1.208.197
- Programma Vakhuis € 106.367
- Overige producten € 31.878
- Back-office € 449.371

Doen-denken

Vakhuis

1. Missie, visie en strategie

Hoe kijken wij naar de wereld?

Ieder kind verdient een mooie toekomst. Dit geldt ook voor kinderen die in lastigere situaties opgroeien. Vakmanstad wil dat deze kinderen leren om goed voor zichzelf, de ander en de wereld te zorgen. Zo dragen we bij aan een inclusieve samenleving met aandacht voor mens en natuur.

Waar dragen wij aan bij?

Wij bereiken dit door educatieve programma's aan te bieden gericht op specifieke vakskills, sociaal-emotionele ontwikkeling, mediawijsheid en ecowijsheid. Op deze manier ontdekken zij hun passies en talenten. Hierdoor groeien zij op tot fysiek evenwichtige, sociaal weerbare en mentaal veerkrachtige personen en vergroten zij hun toekomstperspectief.

Onze kernwaarden

We werken elke dag vanuit onze kernwaarden: vertrouwen, zorg en samen.

• *Vertrouwen*

Wat wij beloven, doen we ook. Op ons kun je rekenen. Onze openheid, eerlijkheid en dienstbaarheid, zorgen voor goede contacten met scholen, kinderen en hun ouders.

• *Zorg*

Wij vinden het belangrijk dat iedereen lekker in z'n vel zit. Daarom zorgen wij goed voor onszelf, de ander en de wereld.

• *Samen*

Een duurzame verbinding met onze bevlogen medewerkers, scholen en andere samenwerkingspartners is voor ons essentieel. Op basis van gelijkwaardigheid groeit de betrokkenheid.

Implementatie van onze missie, visie en strategie in 2022-2023

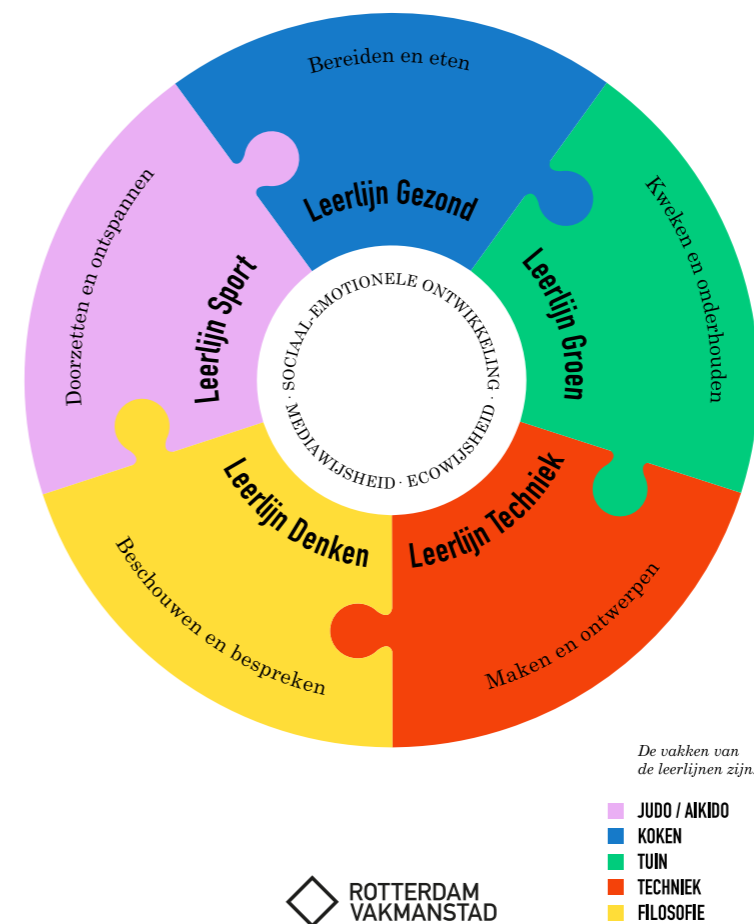
In het schooljaar 2022-2023 gaven we vorm aan de uitvoering van onze missie, visie en strategie. Verder hebben wij zoals hierboven staat de kernwaarden opnieuw vastgesteld. Op een aantal scholen hebben we onze activiteiten uitgebreid met nieuwe activiteiten. Op andere scholen zijn we juist gekrompen met ons aanbod. Dit alles om de juiste kwaliteit te waarborgen. Daarnaast hebben wij nieuwe scholen kunnen verbinden aan Vakmanstad. Hiermee hebben wij dit jaar wederom een belangrijke stap gezet richting verzelfstandiging. De resultaten van onze activiteiten in het afgelopen schooljaar lees je in de volgende hoofdstukken.

2. Doen-denken

Het programma Doen-denken werd in schooljaar 2022-2023 geheel of gedeeltelijk uitgevoerd op 14 locaties in Rotterdam. In het volledige programma krijgen leerlingen vijf uur per week les uit de vijf leerlijnen: Groen (tuin- en natuurlessen), Gezond (kook- en smaaklessen), Denken (filosofie), Techniek en Sport (judo/aikido).

De vijf leerlijnen van het programma Doen-denken is gebaseerd op onze ecosociale cirkel. In deze cirkel zijn alledaagse activiteiten vormgegeven in vijf vakken: judo/aikido, koken, tuin, techniek en filosofie. Elk vak heeft zijn eigen leerlijn.

De ecosociale cirkel.

2.1 KBS Elisabeth

Op de Elisabethschool gaven we in schooljaar 2022-2023 alle vijf de leerlijnen aan alle groepen. De tuin- en natuurlessen worden gegeven in de tuin van verzorgingshuis Hannie Dekhuijzen dat grenst aan de school. Daarnaast hebben wij ook dit jaar weer een Zomerschool georganiseerd in de eerste week van de zomervakantie.

2.2 OBS de Globe

Ook dit schooljaar hebben we op de twee locaties van OBS de Globe, Zwartewaalstraat en Den Hertigstraat, vier leerlijnen verzorgd. De 5e leerlijn, judo en aikido, wordt door de Globe zelf georganiseerd. In de naschoolse activiteiten is de animo groot gebleken voor de gezondlessen.

2.3 SBO Sonnevanck

De SBO Sonnevanck is een school voor speciaal basisonderwijs die aangesloten is bij OBS de Globe. Op deze school hebben wij wekelijks lessen verzorgd van de Technieklijn, Gezondlijn en de Groenlijn.

2.4 KBS Agnes

Op KBS Agnes hebben we in schooljaar 2022-2023 wekelijks technieklessen verzorgd aan de groepen 3 t/m 8. Aan de bovenbouw zijn ICT lessen gegeven. Daarnaast verzorgden wij ook een combinatie van groen- en gezondlessen.

2.5 Het Epos

Dit schooljaar is gecontinueerd met de techniek- en filosofielessen. In het naschoolse programma worden groen- en gezondlessen aangeboden. Bij de technieklessen is gewerkt met leskisten van Vakmanstad.

2.6 KBS Jacobus

Ook met KBS Jacobus in Hoogvliet kreeg in schooljaar 2022-2023 de samenwerking verder vorm. Wij verzorgden lessen in Groen, Gezond, Techniek en Sport. De Jacobusschool en Vakmanstad hebben een gedeelde visie om aan vakmanschap te werken. Door in het afgelopen jaar meer vakdocenten in te zetten, hebben wij samen met de school gewerkt aan deze gedeelde visie.

2.7 SBO Laurens-Cupertino

Dit schooljaar hebben wij ons programma gecontinueerd op de SBO Laurens Cupertino. Om onze leerlijn Denk beter te laten aansluiten op het SBO is een jongens- en meidenclub opgericht. In deze lessen worden creatieve activiteiten geïntegreerd met filosofie. Daarnaast hebben wij ook lessen gegeven in Techniek, Gezond en Groen.

2.8 SBO Johannes-Martinus

In het schooljaar 2022-2023 hebben wij de leerlijnen Sport, Techniek en Gezond verzorgd op de SBO Johannes-Martinus.

2.9 Sterrenschool de Globetrotter

Dit jaar zijn wij verdergegaan op Sterrenschool de Globetrotter met de leerlijnen Techniek, Groen, Sport en Denk.

2.10 OBS de Klimop

In het schooljaar 2022-2023 hebben wij het programma gecontinueerd op de Klimop met de leerlijnen Techniek en Denk. De leerlijn Gezond is in de vorm van projectweken aangeboden.

2.11 CBS de Akker

In 2022-2023 hebben wij de leerlijnen Techniek, Groen, Sport en Gezond verzorgd op CBS de Akker. Voor de techniek- en gezondlessen is er een samenwerking met Huis van de Wijk. Voor de groenlessen is een samenwerking aangegaan met de Cultuurwerkplaats.

2.12 ICBO de Wissel

Dit schooljaar zijn de technieklessen op de Wissel gecontinueerd.

2.13 SBO Lucas

In schooljaar 2022-2023 zijn wij gestart op SBO Lucas. Gedurende het schooljaar komen alle vijf de leerlijnen aan bod.

Tijdsaanduiding tijdens Filosofielessen.

Vakmanstad op de Agnesschool

De Agnesschool is een katholieke basisschool in de wijk Feijenoord en een van de eerste scholen waar Vakmanstad vaklessen verzorgde. Dit schooljaar bestaat het lesprogramma uit tuin- en natuurlessen, kook- en smaaklessen, Techniek en NAUT (Natuur & Techniek). George Leuver, directeur sinds 2017, vertelt over de school en hoe de samenwerking met Vakmanstad hierbinnen past.

De Agnesschool, met ongeveer 350 leerlingen, staat in een dynamische en kleurrijke wijk. Naast het reguliere lesprogramma en de vaklessen is er een breed aanbod van lessen en clinics. De school vindt het belangrijk dat kinderen op verschillende manieren hun talenten kunnen ontdekken en uitproberen. Vanuit het bewegingsonderwijs worden kinderen bijvoorbeeld geleid naar een vereniging.

De school heeft een wijkfunctie wat onder andere betekent dat er nauw wordt samengewerkt met Huis van de Wijk De Dam. Hier wordt tweemaal per week een gezonde (warme) lunch geserveerd voor de kinderen door VoedselEducatie010. Vakmanstad en de Agnesschool hebben deze schoollunch acht jaar geleden samen geïnitieerd. Veel ouders en kinderen komen elkaar ook elders in de wijk tegen. Binnen de school speelt de medewerker ouderbetrokkenheid een belangrijke rol in het betrekken van ouders bij schoolzaken. Ook zijn meerdere ouders vanuit ouderparticipatie en vrijwilligerswerk binnen de school doorgestroomd naar een betaalde baan.

De ouders worden via conversatiestarters bij de vaklessen van Vakmanstad betrokken. Deze tools en materialen worden in de lessen uitgedeeld. De vaklessen bieden volgens George continuïteit middels de doorlopende leerlijnen. Er is gezamenlijk goed gekeken naar welke lessen bij de school passen en de vakdocenten komen wekelijks graag lesgeven bij de Agnesschool. De directeur beschrijft Vakmanstad als een betrouwbare partner die kwaliteit levert.

Momenteel is de omgeving van de school in verandering. Zo wordt er hard gewerkt aan vergroening. De tegels gaan eruit en er komt een parkje. Ook het schoolplein van de Agnesschool is 70% groener geworden; in 2018 is er een tuin aangelegd. Hier krijgen de kinderen de tuin- en natuurlessen van Vakmanstad en kunnen ze iedere dag zien welke resultaten hun geleerde skills en inspanningen hebben.

2.14 Onderzoeksresultaten van Doen-denken

Om het programma Doen-denken continue te verbeteren is wetenschappelijk onderzoek gedaan om te zien welke resultaten worden geboekt op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Het tweejarig onderzoek van het Kohnstamm Instituut op twee van de deelnemende scholen heeft uitgewezen dat het programma Doen-denken effect heeft. De onderzoekers concludeerden een positief effect op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de doelgroepen. Namelijk, kinderen van niet-westerse komaf en van laagopgeleide ouders gaan met name vooruit op drie sociaal-emotionele ontwikkelingsgebieden: inzet, taakmotivatie en omgaan met verschillen.

Het kwalitatieve onderzoek naar de leeromgeving en ontwerpprincipes van het programma wees uit dat de lessen betekenisvol zijn en gericht op de wereld buiten school. De leerlingen ervaren autonomie en hebben een relatie met de vakdocenten. De vakdocenten blijken in pedagogisch, didactisch en sociaal opzicht gelijk te scoren aan de groepsleerkrachten van de scholen. Groepsleerkrachten, leerlingen, directies en ouders en verzorgers zijn zeer positief over de lessen.

Eén van de aanbevelingen uit het Kohnstamm onderzoek naar de effectiviteit van het programma Doen-denken was om de lesinhoud van de Vakmanstadlessen en de reguliere lessen beter op elkaar af te stemmen. Het maken van lesplanningen en deze laten aansluiten op thema's van de partnerscholen heeft afgelopen jaar prioriteit gehad. Wat opvalt is dat ook de samenwerking tussen de leerkrachten en vakdocenten beter wordt.

2.15 Ouderbetrokkenheid

In 2017 startten we het proces om de aanpak van ouderbetrokkenheid binnen het Doen-denken lesprogramma van Vakmanstad te professionaliseren en verder vorm te geven. Dit proces van onderzoek en ontwikkeling heeft geresulteerd in een breed aanbod van zogenaamde conversatiestarters. Dit is een op social design gebaseerde verzameling van tools, producten, activiteiten en content met als doel om thuis gesprekken over onze vaklessen aan te wakkeren en te faciliteren.

De conversatiestarters houden we up to date door middel van constante verbetercycli. Zo kan er worden ingespeeld op veranderingen in de omstandigheden en behoeften van kinderen, ouders en (nieuwe) scholen. Zo keken we in het schooljaar 2022/2023 naar de specifieke ouderbetrokkenheid behoeften van de nieuw aangesloten scholen voor speciaal basisonderwijs. Er zijn portfoliovellen en certificaten ontwikkeld waarop de kinderen zelf kunnen aangeven waar zij goed in zijn en waar zij nog beter in willen worden. Ook zijn er placemats ontwikkeld waarmee de connectie wordt gemaakt tussen de verschillende leerlijnen en toekomstige beroepen in het kader van loopbaanontwikkeling.

Ouderbetrokkenheid geeft invulling aan onze 'two generation approach'. Door ouders actief te betrekken bij het programma, vergroten we de impact van de vaklessen.

Dit doen we met:

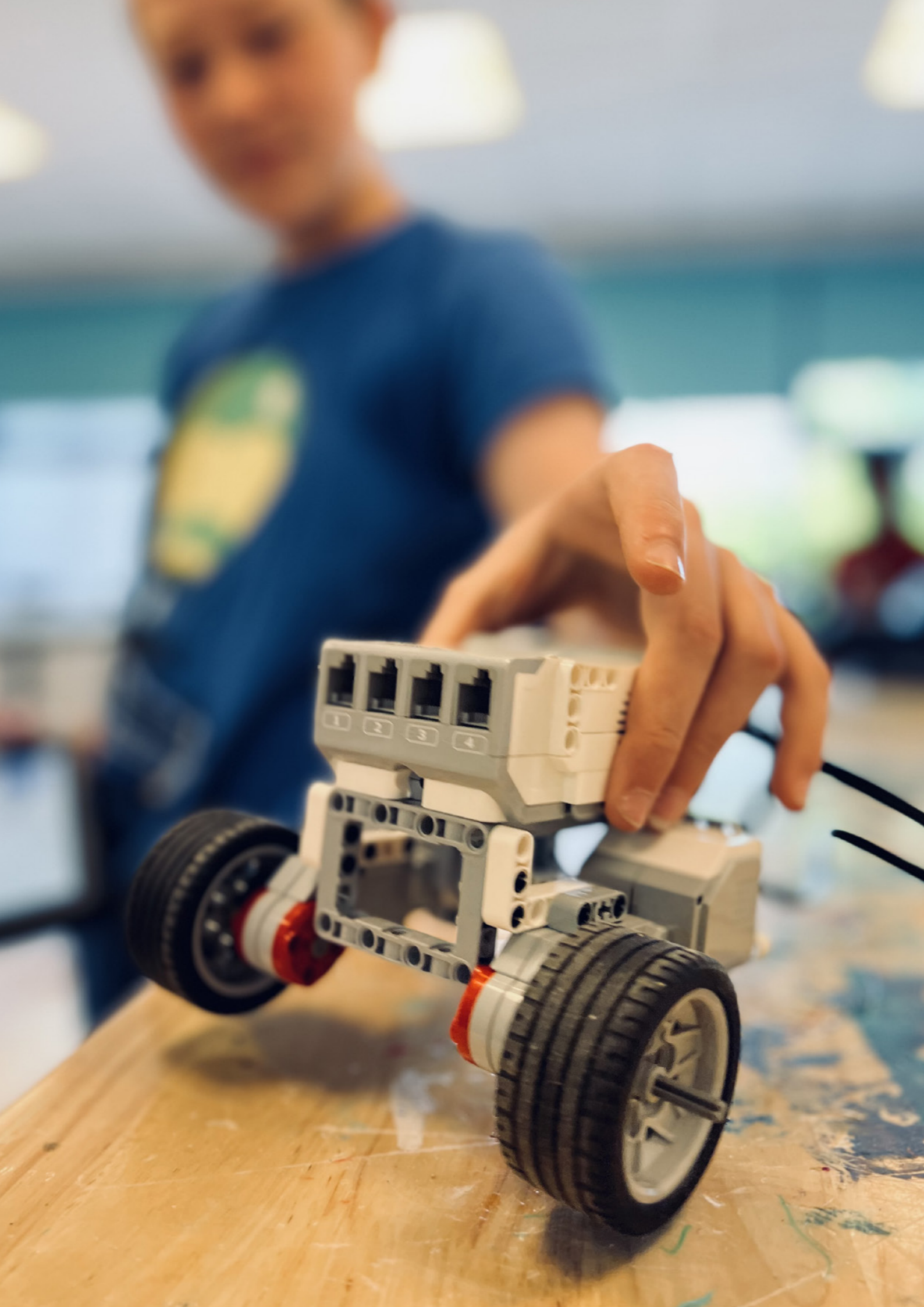
- **Conversatiestarters uit de leerlijnen, zodat ouders/verzorgers thuis op een positieve manier met hun kind(eren) over de lessen kunnen praten.**
- **Evenementen waarin ouders/verzorgers zelf de lessen kunnen ervaren.**
- **Communicatie over de lessen en genoemde activiteiten via alle beschikbare kanalen.**

2.16 Leerlijnen gedigitaliseerd

In het afgelopen schooljaar heeft Vakmanstad de leerlijnen grotendeels gedigitaliseerd. Hiermee wordt het beter mogelijk om de scholen meer inzicht te geven in de leerlijnen en deze meer te laten aansluiten op de thema's van de scholen. De volgende stap in digitalisering van de leerlijnen is dat het voor alle vakdocenten toegankelijk en gebruiksvriendelijker wordt gemaakt. Door de leerlijnen te digitaliseren kunnen bepaalde thema's en onderwerpen uit de filosofielessen sneller en makkelijker worden gevonden om deze te transformeren naar burgerschapslessen.

Vakmanstad informatiewaaijer (conversatiestarter).

3. Het Vakhuis

Het Vakhuis biedt een keuzeprogramma middels werkplaatsen voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Vakmanstad werkte in 2022-2023 samen met drie basisscholen. Ook is er een kennismakingsworkshop verzorgd op één school in het voortgezet onderwijs. Iedere leerling kreeg in het Vakhuis de kans om workshops te volgen in de werkplaatsen Techniek, Gezond, Media en ICT.

Het Vakhuis is een programma dat is ontwikkeld in het verlengde van het programma Doen-denken en heeft daar ook een wisselwerking mee. In het Vakhuis kunnen leerlingen hun talenten nóg meer ontdekken en ontwikkelen.

3.1 OBS Bloemhof

In het schooljaar 2022-2023 hebben de leerlingen uit groep 6, 7 en 8 van OBS Bloemhof aan het Vakhuis deelgenomen. De leerlingen konden onder andere kiezen uit de workshops Dans, DIY en Media, Koken, Techniek hout, Recycle techniek, Tuin, Aikido en Theater.

3.2 RKBS de Rozenhorst

In het schooljaar 2022-2023 is de samenwerking gecontinueerd op de RKBS de Rozenhorst in Rozenburg. Ook hier konden de leerlingen uit groep 3 t/m 8 kiezen uit een breed scala van workshops.

3.3 IBS Risala

In schooljaar 2022-2023 is ook gecontinueerd op de IBS Risala met tuin- en natuurlessen. Onze vakdocenten hebben ondersteund bij de aanleg van een schooltuin.

Vakmanstad: Filosoferen is burgerschap oefenen

Vakmanstad verzorgt filosofielessen op verschillende basisscholen in Rotterdam. De kinderen gaan met elkaar in gesprek aan de hand van rustmomenten en duidelijke regels. Dit geeft rust en veiligheid om goed te kunnen luisteren en nadenken.

Het filosoferen gebeurt aan de hand van (oude en nieuwe) verhalen, actualiteit, film, creatieve werkvormen en spel. Tijdens de gesprekken oefenen de kinderen samen te denken. In de groep leren ze dat iemand anders denkt en dat dit normaal is. Zo leren ze ook problemen oplossen met woorden en worden zij meer sociaal weerbaar.

Tijdens de filosofielessen oefenen de kinderen burgerschap en leren zij de volgende burgerschapsvaardigheden:

- Vragen stellen
- Goed Nederlands spreken
- Vergroten van woordenschat
- Spreken voor publiek
- De eigen gedachten op een respectvolle manier onder woorden brengen
- Reflecteren en nadenken over de eigen gedachten
- Hypotheses opstellen en bevragen
- Aandachtig luisteren als iemand anders iets vertelt
- Omgaan met andere standpunten en ideeën
- Kritisch nadenken
- Andere concepten verkennen en beoordelen
- Reageren op wat de ander zegt en discussiëren

Het is mogelijk om vrijwel alle (kennis)onderwerpen te bespreken. De kinderen bespreken en denken na over zaken als menselijke waardigheid, (culturele) diversiteit, democratie, duurzaamheid, rechtvaardigheid, historische figuren, kunst etc. Zo kan een onderwerp als pesten worden behandeld via de vraag: Mag je alles zeggen wat je denkt?

Dubbele pagina uit het Filosofieboekje. Illustratie Simon Buijs.

Hierbij krijgen de kinderen de ruimte en vrijheid om na te denken en te onderzoeken wat deze zaken inhouden, wat ze voor hen betekenen, waar hun eigen standpunt op is gebaseerd en welke mogelijke gevolgen dit standpunt kan hebben in verschillende situaties. Dit alles gebeurt in een gezamenlijk, onderzoekend gesprek. Ook wordt er geoefend met het beoordelen van de betrouwbaarheid van bepaalde bronnen en informatie. Meerdere lessen gaan over het verschil tussen echt en nep en of je bijvoorbeeld altijd moet geloven wat een ander zegt. Waardevolle denkvaardigheden in tijden van nepnieuws en toenemende polarisatie.

Indien een school behoefte heeft aan meer oefenmomenten ten aanzien van burgerschap dan kan Vakmanstad hierin meedenken. Als er bijvoorbeeld in het kader van democratie een klassenverkiezing wordt georganiseerd dan kan er ruimte worden gemaakt om hier tijdens de filosofieles op te reflecteren. Het is zelfs mogelijk om een verkiezing tijdens de filosofieles te modelleren of om de staatsinrichting in spelvorm te doen, wat weer aanleiding geeft voor filosofische gesprekken.

Dubbele pagina uit het Filosofieboekje. Illustratie Simon Buijs.

4. Organisatie en cultuur

Voor Vakmanstad was het schooljaar 2022-2023 een zeer belangrijk jaar. Centraal stond daarin de vraag of het Vakmanstad lukt om op eigen benen te staan. Daarvoor is het cruciaal om met elkaar effectief en efficiënt het programma Doen-denken uit te voeren. Er zijn afgelopen jaar stevige stappen gezet richting verzelfstandiging. Door de groei in het aantal verzorgde lessen hebben wij meer kinderen weten te bereiken en hier onze sociale impact vergroot.

Het vergroten van sociale impact hebben wij ook gedaan door de opgedane kennis met anderen te delen, waaronder collega-aanbieders van onderwijsprogramma's. Vooral door onze actieve deelname aan het aanbiederoverleg wat wij hebben omgedoopt tot het Educatief Partnerschapoverleg hebben wij vele andere onderwijsorganisaties in Rotterdam hopelijk geïnspireerd met vele voorbeelden uit onze praktijk. Dit vereist een cultuur waarin mensen bereid zijn hun tijd te investeren om te delen.

Om basisscholen te ontzorgen met de lessen van Vakmanstad bovenop het reguliere programma is de backoffice verder geprofessionaliseerd. Met zes accounthouders, een coördinator personeel & organisatie, een medewerker bedrijfsvoering, een planner en een office manager worden de vakdocenten en onderwijsassistenten ondersteund en gefaciliteerd.

Als lerende organisatie vieren wij op kantoor de 'blunder van de maand'. Het geeft niet als je fouten maakt, als je er maar van leert. Binnen ons team hebben wij de afgelopen jaren een gedeelde taal, visie en cultuur weten op te bouwen. Dit draagt bij aan een efficiënte bedrijfsvoering. De gedeelde visie zorgt voor een hoge mate van betrokkenheid en verbondenheid. Het verloop bij Vakmanstad is in de afgelopen jaren laag.

Het team bestond afgelopen jaar uit 32 medewerkers in loondienst, 21 ZZP'ers, 6 vrijwilligers en 7 stagiairs. De krapte op de arbeidsmarkt blijft een aandachtspunt. Naast 'learning on the job' zijn er trainingen en cursussen aangeboden aan alle medewerkers van Vakmanstad. Verder is ook aandacht besteed aan het zijn van een aantrekkelijke werkgever door kritisch te kijken naar de secundaire arbeidsvoorwaarden.

4.1 Duurzaamheid

Goed leren zorgen voor jezelf, de ander en de wereld vormt het hart van de visie van Vakmanstad. Dit betekent dat alles met elkaar verbonden is en dat werken aan duurzaamheid neerkomt op werken aan gezondheid. Een duurzame gezondheid van mensen, milieu en maatschappij.

Dit doen we met onderwijs gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling, mediawijsheid en ecowijsheid. Dat laatste wil zeggen het leren verzorgen, produceren en consumeren met inachtneming van de ecosystemen, het klimaatstelsel en sociale gelijkheid. Waarom dit duurzame onderwijs belangrijk is zien we vrijwel dagelijks en steeds urgenter op het nieuws.

Binnen de lessen zien onze acties gericht op duurzaamheid er momenteel als volgt uit: Bij Techniek is er bij de leskisten ongeveer vier keer minder materiaal verbruikt dan in 2016. Bij Gezond verdwijnt vlees, vis en zuivel steeds meer uit de recepten. De lekkere vegetarische en veganistische recepten blijken een welkome aanvulling voor thuis. Ook worden er geen nieuwe pannen meer met PFAS aangeschaft. Bij Groen onttrekt het kweken en composteren van gewassen emissies uit de lucht. Bij Judo/Aikido hergebruiken we de pakken en matten. Bij Filosofie praten de kinderen op een gestructureerde manier over opwarming en duurzaamheid om zo op een weerbare manier met de actualiteit om te kunnen gaan.

Als sociale onderneming is het onze ambitie om alle (voorwaardenscheppende) onderdelen indien nodig mee te nemen naar een duurzamere bedrijfsvoering. Door het doorlichten van alle processen krijgen we een steeds beter beeld van zowel de good practices als welke actiepunten er nog nodig zijn. Bijvoorbeeld ten aanzien van afvalreductie en vervoer.

Tenslotte zorgt interne en externe communicatie over dit onderwerp ervoor dat we elkaar als gelijkgestemden in Rotterdam en daarbuiten kunnen inspireren en waar mogelijk kunnen samenwerken. Om zo die inspiratie weer in een duurzame, gezonde kringloop terug te laten komen bij de kinderen.

4.2 Samenwerkingspartners

Dit zijn onze belangrijkste samenwerkingspartners:

- KBS Elisabethschool
- OBS de Globe
- KBS Agnesschool
- OBS Bloemhof
- Het Epos
- SBO Sonnevance
- KBS Jacobus
- RKBS de Rozenhorst
- SBO Laurens Cupertino
- SBO Johannes Martinus
- IBS Risala
- CBS de Akker
- Sterrenschool de Globetrotter
- OBS de Klimop
- ICBO de Wissel
- SBO Lucas
- Rotterdams Vakcollege de Hef
- Voedseleducatie010 (VEDU010)
- Zterk
- Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR)
- Stichting De Verre Bergen
- Stichting RVKO
- Stichting BOOR
- Stichting PCBO
- SIPOR
- SOL
- DOCK
- Vereniging Humanitas
- Hogeschool Rotterdam
- Albeda College
- ROC Zadkine
- Lentiz Life College
- Thomas More
- Nationaal Programma Rotterdam Zuid
- Gemeente Rotterdam
- Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO)
- CED-groep
- LekkerFit!

4.3 Bestuur

Vakmanstad heeft een betrokken bestuur met vooral de rol van sparringpartner en toezichthouder. Op 30 juni 2023 bestond het bestuur uit de volgende leden:

- *Diederik van Dommelen*, voorzitter (Gemeenteraadslid Rotterdam voor de VVD)
- *Marvin Pires*, secretaris (Programma Manager Stichting De Verre Bergen)
- *Rowdy Schouten*, penningmeester (Partner JSA Tax Consultancy)
- *Anky Romeijnders*, algemeen bestuurslid (voormalig Lid College van Bestuur Albeda College)
- *Monique Verdier*, algemeen bestuurslid (Bestuurder Dutch DPA)

4.4 Zelfevaluatie bestuur

Het bestuur evalueert het eigen handelen conform de governance code maar bovenal vanuit haar eigen visie. Door een expliciet evaluatiemoment in te bouwen, wordt actief gewerkt aan een optimaal functionerend bestuur. Doen we het zoals we voor ogen hebben? Wat gaat goed? Waar is aandacht voor nodig? In april 2022 is gekozen voor een evaluatie op basis van drijfveren en waarden. Dit liep synchroon met de ambitie om in dit jaar de kernwaarden voor Vakmanstad goed vast te leggen. In het afgelopen verslagjaar zijn de uitkomsten hiervan meegenomen in de vaststelling van onze kernwaarden.

4.5 Rooster van aftreden

Naam:	Eerste benoeming:	Aftredend per:
• <i>Diederik van Dommelen</i>	11-12-2018	10-12-2026 (niet herbenoembaar)
• <i>Marvin Pires</i>	15-10-2019	14-10-2023 (herbenoembaar)
• <i>Rowdy Schouten</i>	23-04-2015	22-04-2023 (niet herbenoembaar)
• <i>Anky Romeijnders</i>	19-04-2017	18-04-2025 (niet herbenoembaar)
• <i>Monique Verdier</i>	16-10-2018	15-10-2026 (niet herbenoembaar)

Stichting Vakmanstad is statutair gevestigd te Rotterdam op 22 oktober 2010 en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel Rotterdam met dossiernummer 51106418.

4.6 Raad van Advies

De Raad van Advies is in de periode 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023 ongewijzigd gebleven. De Raad van Advies komt minimaal twee keer per jaar bij elkaar en adviseert het bestuur en de directie over het beleid in de ruimste zin van het woord. Alle leden hebben hun expertise in het onderwijs, bedrijfsleven, ontwikkeling en duurzaamheid. De leden van de Raad van Advies zijn:

- *Alexander Rinnooy Kan* (Hoogleraar Economie en Bedrijfskunde Universiteit van Amsterdam en voormalig Lid van de Eerste Kamer)
- *Jan Rotmans* (Hoogleraar Transitiekunde Erasmus Universiteit)
- *Johan Wakkie* (Voormalig directeur van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond)
- *Henk Oosterling* (Filosoof en oprichter Rotterdam Vakmanstad)

5. Toekomstbeeld

Na een aantal jaren van groei in het aantal verzorgde lessen van Vakmanstad en het bereik van het aantal kinderen, wordt het belangrijk om de kwaliteit van onze programma's vast te houden. Vakmanstad heeft samenhangende leerlijnen ontwikkeld en vakbekwame docenten en assistenten in huis om de programma's te kunnen blijven uitvoeren.

Het onderwijsbeleid van de Gemeente Rotterdam ten aanzien van de leertijduitbreiding op basisscholen biedt nog steeds kansen voor Vakmanstad om het programma Doendenken verder uit te rollen op meerdere basisscholen. Scholen die momenteel samenwerken met tijdelijke subsidies zoals bijvoorbeeld de NPO-gelden vormen wel een risico voor Vakmanstad. De vraag is op welke wijze deze scholen hun programmering duurzaam kunnen maken.

Om de werkzaamheden in de nabije toekomst zelfstandig uit te voeren is het belangrijk om de organisatie verder te professionaliseren en voldoende financiële middelen te genereren. Voor het oplossen van complexe maatschappelijke vraagstukken is samenwerking met andere partijen noodzakelijk. Het opereren in een ecosysteem met een verbondenheid met stakeholders helpt om maatschappelijke meerwaarde te creëren en geeft meer slagkracht. Met de aanvullende competenties van de verschillende samenwerkingspartners kunnen gezamenlijk maatschappelijke vraagstukken aangepakt worden. Dit levert meer op dan wanneer iedere partij dit afzonderlijk zou doen. Hierbij geldt dat 'de som meer is dan het geheel der delen.' Daarom zet Vakmanstad stevig in op de samenwerking met relevante partijen om sociale impact te blijven maken.

Gelet op de huidige ontwikkelingen rondom kansengelijkheid in het onderwijs, blijft ons werk ook de komende jaren noodzakelijk.

6. Financiën

Begroting schooljaar 2023/2024

De begroting over de periode 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2024 is als volgt:

BEGROTING 01-07-2023 T/M 30-6-2024	
BATEN	
· Donaties	€ 349.852
· Bijdragen scholen	€ 1.210.181
· Overige baten	€ 115.285
SOM DER BATEN	€ 1.787.637
LASTEN	
· Programma Doen-denken	€ 1.289.062
· Backoffice	€ 489.575
SOM DER LASTEN	€ 1.787.637
BATEN MINUS DE LASTEN	€ 0
Financiële baten en lasten	€ 0
SALDO RESULTAAT	€ 0

Colofon

Uitgave: Rotterdam Vakmanstad
Teksten: Rachid el Ousrouti, Marcella Havermans-van Dongen,
Bouchra Abdellaoui-Salihine, Harold Joëls
Eindredactie: Rotterdam Vakmanstad
Fotografie: Lynda Molenaar (met uitzondering van foto's
op pagina 5, 16, 17)
Vormgeving: Kommerz.nl
Druk: Printerpro, Rotterdam

Rotterdam Vakmanstad
Batavierenstraat 15
3014 JH Rotterdam
010-4408500
info@vakmanstad.nl
vakmanstad.nl

Financieel verslag 2022/2023
Stichting Vakmanstad
Rotterdam

Balans per 30 juni 2023

Activa	30 juni 2023		30 juni 2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa		0		0
Vlottende activa				
Vorderingen	51.517		414.598	
Liquide middelen	842.616		497.320	
		894.133		911.918
		<u>894.133</u>		<u>911.918</u>
Passiva				
Kapitaal				
Bestemmingsreserves		745.652		795.669
Kortlopende schulden				
		148.481		116.249
		<u>894.133</u>		<u>911.918</u>

Staat van baten en lasten over het boekjaar 2022/2023

	Begroting	Exploitatie	Exploitatie
	1-7-2022 t/m 30-6-2023	1-7-2022 t/m 30-6-2023	1-7-2021 t/m 30-6-2022
	€	€	€
Baten			
Subsidiebaten	402.330	529.533	954.812
Overige baten	1.210.181	1.217.227	1.012.880
Som der baten	1.612.511	1.746.760	1.967.692
Lasten			
Programma Doen-denken	1.032.820	1.208.197	898.766
Programma Vakhuis	132.408	106.367	117.867
Overige producten	42.564	31.878	16.429
Backoffice	404.719	449.370	391.056
Som der lasten	1.612.511	1.795.812	1.424.118
Baten minus de lasten	0	-49.052	543.574
Financiële baten en lasten	0	965	2.973
Saldo resultaat	0	-50.017	540.601
Resultaatbestemming			
Ontrekking resp. dotatie bestemmingsreserves		-50.017	540.601
Saldo resultaat		-50.017	540.601

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

1. Algemene toelichting

1.1. Activiteiten

Stichting Vakmanstad werkt vanuit een integrale visie op verschillende schalen (lokaal, landelijk en internationaal) om een breed begrip van duurzaamheid en intercultureel vakmanschap uit te dragen en te realiseren in de ruimste zin des woords alsmede het ontwerpen en initiëren van projecten en het organiseren en coördineren van daarop geënte netwerken.

1.2. Vestigingsadres

Stichting Vakmanstad is feitelijk gevestigd aan de Batavierenstraat 15, 3014 JH te Rotterdam en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 51106418.

1.3. Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.4. Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Vakmanstad zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.5. Boekjaar

Het boekjaar betreft de periode 1 juli tot en met 30 juni. Het huidige boekjaar betreft de periode 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023.

2. Grondslagen van waardering

2.1. Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonder-winststreven die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde of verkrijgingsprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

2.2. Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

2.4. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde is bij het contant maken van de kasstromen een disconteringsvoet gehanteerd. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

2.5. Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.6. Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.7. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.1. Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden afzonderlijk in de (toelichting op de) staat van baten en lasten verwerkt onder vermelding van de aard van de bestemming; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden gereserveerd in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en). Een onttrekking aan bestemmingsreserve respectievelijk -fonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

3.2. Opbrengstverantwoording

3.2.1. Ontvangen bijdragen

Ontvangen bijdragen worden in het resultaat van het jaar ten gunste gebracht waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen en waarin de opbrengsten zijn gederfd dan wel het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag.

3.2.2. Overige baten

Indien sprake is van ruiltransacties/bartertransacties dient de reële waarde van de transactie te worden verantwoord onder de baten alsmede onder de kosten.

Indien baten worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten en deze baten niet zijn opgenomen in de staat van baten en lasten, wordt hiervan melding gemaakt in de toelichting. Indien dit van belang is voor het inzicht wordt een indicatie gegeven van de reële waarde van deze baten.

3.2.2. Sponsorbijdragen

Bijdragen van sponsors worden verantwoord in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.

3.2.3. Giften en soortgelijke baten

Naast de giften worden baten uit nalatenschappen separaat verantwoord.

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

3.3. Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

3.4. Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

3.5. Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

3.6. Fiscaal

Stichting Vakmanstad is met de Belastingdienst in gesprek gegaan over de BTW-positie. De Belastingdienst heeft per brief d.d. 23 mei 2018 bevestigd dat de subsidies en bijdragen die samenhangen met de onderwijsprogramma's zijn vrijgesteld voor de omzetbelasting. Nu er geen sprake is van met omzetbelasting belaste prestaties, kan de stichting de aan haar in rekening gebrachte omzetbelasting niet in aftrek brengen.

